

KLAGANDE

Rikshiss Service AB, 556689-1767

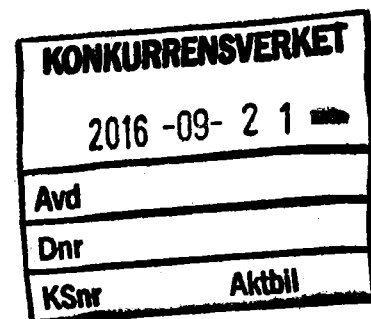
Ombud: Advokaterna Emilie Steen och Jesper Sundström
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

MOTPARTER

1. AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag, 556049-7611

Ombud: Stefan Jansson
AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag
Box 928
461 29 Trollhättan

2. Wennergrens Hiss AB, 556401-0246
Svarvaregatan 11
523 90 Ulricehamn

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 11 februari 2016
i mål nr 13374-15, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och upphäver förvaltningsrättens dom.

YRKANDEN M.M.

Rikshiss Service AB yrkar att kammarrätten, med ändring av
förvaltningsrättens dom, ska avslå Wennergrens begäran om överprövning
varvid AB Eidars anbudsutvärdering fortsatt ska gälla.

Rikshiss har genom att i anbudsformuläret svarat ”nej” i fältet ”avsteg från förfrågningsunderlaget”, bekräftat att lämnat anbud inte gör några avsteg från förfrågningsunderlaget samt att de aktuella ska-kraven accepteras och uppfylls. Rikshiss har även i anbudsformuläret redovisat att bolaget har ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008.

Utöver detta har Rikshiss i anbudsformuläret, trots att informationen inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget, redovisat att en ISO-certifiering är nära förestående samt bifogat intyg på detta. För att ett bolag ska kunna bli ISO-certifierat måste företaget ha arbetat enligt de för certifieringen gällande rutinerna under en längre tid. Rikshiss arbetar, och har under lång tid arbetat enligt rutinerna för aktuell ISO-standard.

AB Eidar vidhåller att Rikshiss uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda kraven gällande tillämpningen av kvalitetssäkringsfrämjande rutiner som följer SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt och kravet om att leverantören ska ha ett kvalitetsledningssystem som är baserat på SS-EN ISO 9001:2008.

Wennergrens Hiss AB anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Av förfrågningsunderlaget framgår att leverantören ska ha ett kvalitetsledningssystem samt tillämpa dokumenterade kvalitetsfrämjande rutiner. Riskhiss anbud uppfyller inte dessa krav. Samma villkor ska gälla alla anbudsgivare. Rikshiss brister även i uppfyllandet av kravet att tekniker ska ha en inställetid på 30 minuter vid problem.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Rikshiss har uppfyllt ska-kraven i förfrågningsunderlagets punkt AFB. 51 och AFD. 221. I AFB. 51 anges att entreprenören ska tillämpa dokumenterade kvalitetsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt.

I AFD. 221 anges att entreprenören ska ha ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008.

Rikshiss har i sitt anbudsformulär angett att det lämnade anbudet inte innehåller några avsteg från de krav som förfrågningsunderlaget ställer upp. I förfrågningsunderlaget finns inget krav på att anbudsgivaren ska styrka riktigheten i sitt svar. Utgångspunkten är därmed att Rikshiss har uppfyllt de ställda kraven.

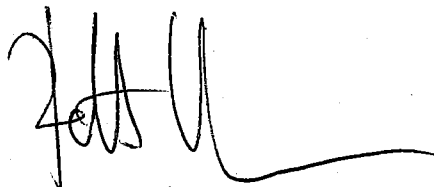
Vad gäller kravet i AFB 51 har Rikshiss valt att till sitt anbud bifoga ett intyg av vilket det framgår att bolaget börjat arbeta för en SS-EN ISO 9001-certifiering. Eftersom kravet innebär att leverantören ska *tillämpa* kvalitetsfrämjande rutiner *baserade* på SS-EN ISO 9001 medför inte den omständigheten att certifieringen ännu inte skett vid anbudets inlämnande att Rikshiss inte uppfyller kravet.

Vad gäller kravet i AFD 221 har inget framkommit som gör att finns anledning att ifrågasätta Rikshiss uppgift att bolaget även uppfyller detta krav.

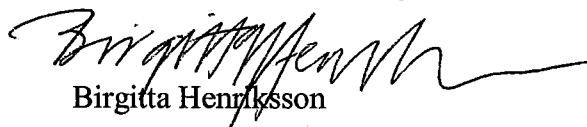
Med hänsyn härtill och till att det inte heller i övrigt har framkommit något som visar att Rikshiss inte har levt upp till ställda krav anser kammarrätten att AB Eidar har agerat förenligt med de allmänna upphandlingsrättsliga principerna när de kvalificerat Rikshiss anbud för utvärdering.

Överklagandet ska därför bifallas och förvaltningsrättens dom upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

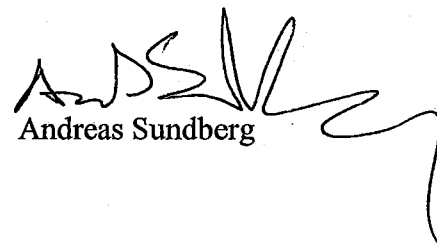

Petter Classon

Birgitta Henriksson

referent

Andreas Sundberg

/Rebecca Gustafsson

Bilaga A

SÖKANDE

Wennergrens Hiss AB, 556401-0246
Svarvaregatan 11
523 90 Ulricehamn

MOTPART

1. AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag, 556049-7611

Ombud:
Stefan Jansson
c/o AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag
Box 928
461 29 Trollhättan

2. Rikshiss Service AB, 556689-1767

Ombud:
Advokaterna Jesper Sundström och Emilie Steen
Wistrand advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolags upphandling av hissrenoveringar för 2016, uppdragsnummer 229051, inte får avslutas förrän rättelse har gjorts genom ny anbudsutvärdering.

Dok.Id 386434

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag (AB Eidar), genomför en upphandling av hissrenoveringar för 2016, uppdragsnummer 229051. Av tilldelningsbeslut den 18 december 2015 framgår bl.a. att tre anbud kommit in och att samtliga klarade kvalificeringsfasen och gick vidare till utvärdering samt att Rikshiss Service AB (Rikshiss) vunnit upphandlingen. Enligt anbudsutvärderingen placerade sig Wennergrens Hiss AB på andra plats.

YRKANDEN M.M.

Wennergrens Hiss AB ansöker om överprövning och begär rättelse. Wennergrens Hiss AB anför bl.a. följande. Tilldelningsbeslutet är felaktigt. Ska-kravet gällande kvalitetssystem är inte uppfyllt. Det räcker inte att intyga att kravet kommer att bli uppfyllt. AB Eidar har gjort fel.

AB Eidar anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Den tilldelade anbudsgivaren har uppgett att några avsteg inte gjorts från förfrågningsunderlaget. Den tilldelade anbudsgivaren har skickat in ett intyg om att arbetet med att certifiera anbudsgivarens bolag i enlighet med ISO 9001 och 14001 samt OHSAS 18001 har startat och att en certifiering planeras under 2016. Tilldelad anbudsgivare uppfyller därför kravet på tillämpning av kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt.

Rikshiss anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Genom att i anbudsformuläret svara att avsteg inte gjorts från förfrågningsunderlaget bekräftas att de aktuella ska-kraven accepteras och uppfylls. Ett intyg om en förväntad ISO 9001-certifiering under 2016 har bifogats anbudsformuläret. Att ISO-certifieringen är så nära förestående visar att

dokumenterade kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt tillämpas.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

För att grund för ingripande mot upphandlingen ska finnas är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada, utan sökanden ska visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (HFD 2013 ref. 53).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om AB Eidar genom utvärderingen av det vinnande anbudet har åsidosatt reglerna i LOU och, om så är fallet, detta medför att Wennergrens Hiss AB lidit eller kan komma att lida skada.

Wennergrens Hiss AB har bl.a. anfört att Rikshiss inte uppfyller kravet på kvalitetssystem. I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

"AFB. 51 /.../ Anbudsgivaren skall tillämpa kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt. /.../ AFD. 221 /.../ Entreprenören ska ha ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008".

Det är enligt förfrågningsunderlaget ett ska-krav att anbudsgivaren ska tillämpa kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt samt att anbudsgivaren ska ha ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008. Kraven är en förutsättning för att en anbudsgivare ska vara kvalificerad. I praxis har ansetts att om inte något särskilt anges i förfrågningsunderlaget, ska ska-krav som huvudregel vara uppfyllda vid tiden för anbudsingivandet, såvida det inte kan anses oproportionerligt att kräva kravuppfyllelse vid denna tidpunkt (jfr Kammarrätten i Göteborgs domar den 5 april 2012 i mål nr 26-12 och den 11 december 2014 i mål nr 3688-14).

I förevarande fall framgår inte uttryckligen av förfrågningsunderlaget vid vilken tidpunkt anbudsgivaren ska tillämpa kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt respektive ha ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008. Något krav på ackreditering ställs inte upp och det kan inte anses oproportionerligt att kräva kravuppfyllelse vid tiden för anbudsingivande. Förvaltningsrätten anser därför att kraven ska vara uppfyllda vid tiden för anbudets ingivande.

Fråga uppkommer då om de aktuella ska-kraven var uppfyllda vid tiden för anbudets ingivande. Rikshiss har som bilaga till sitt anbud skickat in ett intyg om att arbetet med certifiering i enlighet med kravet har startat och att man planerar en certifiering under 2016. Det ingivna intyget visar inte att Rikshiss, vid tiden för anbudets ingivande, tillämpade kvalitetssäkringsfrämjande rutiner baserade på SS-EN ISO 9001 eller likvärdigt respektive

hade ett kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001:2008. Den omständigheten att Rikshiss startat ett arbete med en certifiering enligt kravet och att certifiering planerades under 2016 talar tvärtom för att de aktuella ska-kraven ännu inte var uppfyllda när anbudet gavs in. Det har således inte kommit fram att Rikshiss uppfyllde de aktuella ska-kraven. Endast anbud som uppfyller ska-kraven i förfrågningsunderlaget får utvärderas. Anbud som inte uppfyller dessa krav ska förkastas. AB Eidar har således felaktigt utvärderat Rikshiss anbud och det har inneburit att Wennergren Hiss AB har lidit eller riskerat att lida skada. Skäl finns för ingripande enligt LOU och rätten beslutar därför att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har gjorts genom ny anbudsutvärdering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Karin Hartmann

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Karin Göranson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. **I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att avtal inte får ingås, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet.** Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen.
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd.
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta.
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.